

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR

Praha 28. července 2020
Č.j. MSP-28/2018-LO-SP/104
Počet listů: 2
Přílohy: 0

Vážený pane předsedo,

v reakci na Váš dopis ze dne 26. 6. 2020, sp. zn. #JMI31776, týkající se stanoviska k pozměňovacímu návrhu o zákonném zakotvení způsobu a postupu při vydávání etického kodexu soudce, si Vám dovoluji sdělit následující:

Skupina států proti korupci (GRECO) v rámci Čtvrtého hodnotícího kola vydala doporučení pro Českou republiku týkající se mimo jiné etického kodexu soudců, když uvedla: „Skupina GRECO doporučuje (i) přijmout profesní etický kodex pro všechny soudce doplněný vysvětlujícími poznámkami a/nebo praktickými příklady včetně doporučení pro řešení střetu zájmů a souvisejících otázek (např. v souvislosti s dary, vedlejšími činnostmi, kontakty s třetími stranami/mlčenlivostí atd.), který bude účinně předložen všem soudcům a bude snadno dostupný veřejnosti; (ii) aby byl takový etický kodex doplněn o praktická opatření pro jeho implementaci včetně důvěrných konzultací a školení určených pro profesionální soudce i přísedící.“¹ V této souvislosti je nutné upozornit na to, že příslušná hodnotící zpráva nezmiňuje nezbytnost zakotvení požadavku etického kodexu soudce zákonem, nýbrž naopak uvádí, že je podstatné, aby tvůrci kodexu byli sami soudci a aby se jednalo o živé texty, které se budou s postupem času vyvíjet.

---

¹ Viz

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806c319a>
str. 35-36.

V souvislosti s návrhem vydání etického kodexu ministrem spravedlnosti je pak dále třeba zmínit skutečnost, že diskuze o tomto modelu již v minulosti vyvolaly negativní odezvu jak mezi soudci, tak i u odborné veřejnosti. Hlavním argumentem v této souvislosti byl především nepřijatelný zásah moci výkonné do moci soudní, který nerespektuje princip dělby moci. V této souvislosti byla u Nejvyššího soudu zřízena pracovní skupina složená ze zástupců soudů, která zpracovala návrh etického kodexu soudce obsahující rovněž komentář a závěry z judikatury kárného senátu. Tento návrh je v současnosti projednáván soudcovskými radami jednotlivých soudů.

Za této situace je otázkou, jaký přínos by zakotvení povinnosti a způsobu přijetí etického kodexu soudce v zákoně mělo mít. Bez významu není ani okolnost, že soudci by měli být skupinou osob, která bude mít sama zájem na přijetí a efektivní aplikaci etického kodexu. Je zřejmé, že zavedení etického kodexu za účelem sjednocení etických pravidel a naplnění mezinárodních požadavků a standardů lze docílit i jinou formou, která lépe umožní internalizaci etických směrnic.

S ohledem na výše uvedené tedy nepovažuji za vhodné zakotvit pozměňovacím návrhem Vámi předkládané změny do právní úpravy.

S výhradou výše uvedené obecné připomínky pro úplnost upozorňuji na některá problematická místa konkrétních ustanovení předloženého návrhu:

K navrhovanému § 14 odst. 4 - Zakotvení poskytování metodické pomoci v etických otázkách předsedům a místopředsedům soudů ze strany Nejvyššího soudu zákonem se nejvíce jeví jako vhodné, jedná se o nesystematickou úpravu, která nerespektuje uspořádání soudní soustavy. Pokud by výše zmíněná metodická pomoc měla být poskytována, mělo by se tak dít vždy ze strany bezprostředně nadřízeného soudu dle uspořádání soudní soustavy.

K navrhovanému § 83a

Odst. 1 - Nejprve je nutné uvést, že z Vámi předloženého návrhu není zřejmé, v jaké formě by měl ministr spravedlnosti etický kodex vydat. Dále absentuje odpovídající zapojení Nejvyššího správního soudu jakožto druhého vrcholného soudního orgánu do procesu (jeho role je patrně redukována na možnost jeho předsedy vyjádřit se k návrhu etického kodexu, což se s ohledem na jeho postavení nejvíce jeví jako adekvátní).

Odst. 2 - Zákonná úprava by měla splňovat požadavek dostatečné obecnosti a vyhýbat se kazuistickému přístupu. Výslovné zakotvení doporučení pro řešení střetu zájmů jako součásti obsahu etického kodexu za současného opomenutí ostatních podstatných témat týkajících se soudcovské etiky je nekoncepční a zmíněnému požadavku neodpovídá.

Odst. 3 - Z navrhovaného znění není jasné, jak by se postupovalo v případě, že by ministr spravedlnosti s obsahem etického kodexu nesouhlasil, resp. jej vydal v jiné podobě, než ve které jej navrhlo plénum Nejvyššího soudu. Dále také není zcela zřejmé, zda se část věty „*tak, aby se k návrhu mohli vyjádřit*“ vztahuje k době, po kterou musí být návrh etického kodexu zveřejněn, nebo ke způsobu, jakým tak má být učiněno. Nadto je okruh organizací, které mají možnost se k návrhu vyjádřit [písm. c)], příliš široký a nekoncepčně jdoucí nad rámec § 175.

S pozdravem

**Vážený pan
Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
předseda poslaneckého klubu Pirátů
Poslanecký klub Pirátů
Malostranské náměstí 7/19
118 00 Praha 1 - Malá Strana**